

W Wilnie odsłonięta została kolejna dwujęzyczna tabliczka

 www.wilnoteka.lt/pl/artykul/w-wilnie-odslonieta-zostala-kolejna-dwujezyczna-tabliczka

Tabliczki z nazwą ulicy Żydowskiej po litewsku, hebrajsku i jidysz, fot. facebook.com/remigijus.simasius

Na ulicy Żydų (Żydowskiej) w Wilnie odsłonięta została dwujęzyczna, a właściwie - trójjęzyczna tabliczka. Mer Wilna Remigijus Šimašius i przewodnicząca Litewskiej Wspólnoty Żydów Faina Kukliansky odsłanili tabliczkę z nazwą ulicy w językach hebrajskim i jidysz, umieszczoną tuż pod tabliczką litewską.

"Ulica Żydowska jest wymieniana w źródłach historycznych z 1592 r. Jest to wielowiekowa i chlubna historia. Trzeba pamiętać, że w I połowie XX wieku Wilno w znacznej mierze było miastem żydowskim. Żydzi stanowili około 40 proc. ogółu mieszkańców. Działo około 110 synagog i domów modlitwy. Żydzi mawiali: Jeśli chcesz zarobić pieniądze, jedź do Łodzi, jeśli szukasz mądrości - jedź do Wilna. Sądzę, że musimy to zachować. Oczywiście, mieć pieniądze też jest dobrze, ale mądrość i przyjaźń jest tym, na co nas wszystkich stać" - powiedział mer Wilna **Remigijus Šimašius**. Jak zaznaczył, nazwa ulicy Żydowskiej została zapisana nie tylko w języku hebrajskim, lecz również w jidysz - języku, którym posługiwali się Żydzi wileńscy.

Przewodnicząca Litewskiej Wspólnoty Żydów **Faina Kukliansky** zwróciła uwagę na fakt, że tabliczka została odsłonięta na kilka dni przed ważną dla Żydów rocznicą - 23 września przypada Dzień Zagłady Litewskich Żydów. "To wydarzenie jest przypomnieniem tego, że Żydzi mieszkali niegdyś w Wilnie, ale też nawiązaniem do współczesności" - powiedział uczestniczący w uroczystości ambasador Izraela na Litwie **Amir Maimon**.

Uroczystość uświetnił występ żydowskiego zespołu pieśni i tańca "Fajerlech".

Pierwsi Żydzi zaczęli osiedlać się na przedmieściach Wilna za panowania księcia Witolda, na przełomie XIV i XV w. W międzywojennym Wilnie liczna społeczność żydowska miała ponad 100 synagog, sieć szkół powszechnych i gimnazjów, w których językiem wykładowym był jidysz. Uczono także hebrajskiego. W 1925 r. powstał Żydowski Instytut Naukowy YIVO. Żydzi mieli własne kluby sportowe oraz boisko przy ulicy Krupniczej. Przy Pohulance 18 mieścił się żydowski dom kultury, a także Związek Literatów i Dziennikarzy Żydowskich. Większość wileńskich Żydów zajmowała się rzemiosłem i drobnym handlem. Mieszkała w zwartym skupisku między ulicami Zawalną, Wielką i Trocką.

Ulica Żydų mieści się na terenie przedwojennej dzielnicy żydowskiej, a podczas okupacji niemieckiej - getta żydowskiego. Powstanie getta oficjalnie ogłoszono 6 września 1941 r. Objęło ono teren tzw. dzielnicy żydowskiej położonej na zachód od ratusza, ograniczonej ulicami Wielką, Niemiecką i Dominikańską. Ostateczna likwidacja getta nastąpiła 23-24 września 1943 r. - większość wileńskich Żydów rozstrzelano w Ponarach.

Obecnie w Wilnie są już tablice z nazwami ulic w językach islandzkim, angielskim, rosyjskim, polskim i tatarskim. Stylizowane dwujęzyczne zawieszono na ulicach: Islandijos (Islandzkiej), Rusų (Rosyjskiej), Varšuvos (Warszawskiej), Totorių (Tatarskiej) oraz przy placu Vašingtono (Waszyngtona). 3 października planowana jest uroczystość odsłonięcia jeszcze jednej - przy ul. Vokiečių (Niemieckiej).

Tymczasem przedstawicielka rządu w okręgu wileńskim zażądała usunięcia tych tabliczek, ponieważ, jak twierdzi, ustawianie tablic w języku nielitewskim narusza akty prawne, które stanowią, że napisy publiczne na Litwie powinny być w języku państwowym.

Na podstawie: lzb.lt, sztetl.org.pl, inf.wł.